

Vragen van het statenlid R.A. Viergever (SP) ingevolge artikel 44 reglement van orde

AANHANGSEL

tot de notulen van de provinciale staten van Zeeland 2017 nummer 178.

Vragen ingevolge artikel 44 van het reglement van orde inzake Knelpunten Campus Zeeland

(ingekomen 20 april 2017)

Antwoorden van gedeputeerde staten:

1. De verplaatsing van alle technische opleidingen door de HZ naar Middelburg heeft, blijkens mededelingen van de HZ, voor Vlissingen tot direct gevolg dat 1100 studenten uit die stad verdwijnen, van wie een deel nu nog woonachtig in Vlissingen. In Vlissingen wordt dit – blijkens geluiden in de gemeenteraad – ervaren als een gevoelige verzwakking van het sociaal en economisch klimaat in die stad. Waar Campus Zeeland de noodzaak bepleit tot samenwerking in Zeeland – ook van gemeenten – wordt dit in Vlissingen ervaren als een noodzaak om eenzijdig te moeten inleveren. In hoeverre ziet uw College mogelijkheden om Vlissingen hierin tegemoet te komen, anders dan met de nog onzekere belofte dat Campus Zeeland in de toekomst mogelijk ook voor Vlissingen een positieve uitstraling kan hebben op het sociaaleconomisch klimaat?
 2. De verplaatsing van alle technische opleidingen van de HZ naar Middelburg wordt door Campus Zeeland beargumenteerd als zijnde een voorwaarde voor de totstandkoming van een 'joint research lab'. In hoeverre is dit lab gebonden aan vestiging in Middelburg? Wat zijn de zwaarwegende redenen om hiervoor in te breken op de traditioneel in Vlissingen geconcentreerde infrastructuur voor technisch beroepsonderwijs, zich uitstrekkend tot mbo, hogere en wetenschappelijke opleidingen?
1. Campus Zeeland is een ambitie van de drie Zeeuwse O's gezamenlijk (ondernemers, overheden en onderwijs/kennisinstellingen). Wij zien geen reden om de door u geschetste vermeende nadelige effecten voor een van de betrokken partijen (i.c. de gemeente Vlissingen) vanuit de Provinciale overheid te compenseren.
 2. Het eerdere (en autonome) besluit van de HZ/UAS om een deel van haar onderwijs- én onderzoeksfaciliteiten in Middelburg aan te bieden blijkt een kans om een gezamenlijk HBO- en WO Lab (Joint Research Centre, JRC) in te richten. Hiermee wordt een deel van de ambitie van Campus Zeeland om een Bèta College te realiseren gerealiseerd.

Met 'Campus Zeeland' beogen de Zeeuwse drie O's om de Zeeuwse economie te versterken door deze te koppelen aan onderwijs en onderzoek. Onderdeel hiervan is een Bèta College (WO Bachelor). Mede gezien de aanwezigheid van de UCR (eveneens WO Bachelor) is het voor de hand liggend dat ook het Bèta College wordt gehuisvest in Middelburg. Belangrijke voorwaarde voor een Bèta College is

- de aanwezigheid van kwalitatief hoogstaande Lab-faciliteiten. Met het JRC wordt hierin voorzien.
- Overigens: niet alle technische opleidingen van de HZ verhuizen naar Middelburg. De opleiding Maritiem en Logistiek blijft in Vlissingen.
3. Het JRC vormt de verbinding tussen de drie clusters van de Zuidwestelijke Delta: Deltatechnology, Water & Energie en Bio-based Economy. Hierbij gaan we uit van de 'living lab' gedachte: het vinden van oplossingen voor de problemen die in de Zuidwestelijke Delta spelen als voorbeeld voor toepassingen elders in de wereld vanuit daadwerkelijke casuïstiek. Denk aan maatschappelijke opgaven rond klimaatverandering, energietransitie, grondstoffschaarste en waterveiligheid en benutten zoet- zout omgevingen.
- Het JRC bestaat uit de volgende labs: Het ecologisch lab; Het chemisch lab; Het fysica lab, De process engineering facility; Het data science lab. In 2017-2018 wordt het fundament gelegd door investeringen in gebouwen, faciliteiten en de opstart van onderzoeks- en onderwijsprogramma's.
- Het JRC vormt een intensieve samenwerking tussen Zeeuwse, Nederlandse en Vlaamse triple helix partners. HZ University of Applied Sciences en UCR trekken de kar; in afstemming met Scalda. Campus Zeeland (triple helix organisatie) ondersteunt het project. De invulling van het JRC is afgestemd met andere faciliteiten in de regio (NIOZ/WMR, Rijkswaterstaat, DOW, Universiteit Gent, VLIZ Oostende, Deltares, et cetera).
- De kosten voor de eerste fase van het JRC zijn begroot op € 20,7 miljoen.
3. Wat zijn concreet, zowel in eerste aanleg als in de eindfase, de faciliteiten (voorzieningen) waarover een 'joint research lab' zou moeten beschikken om de voorziene functie waar te kunnen maken, en wat zijn daarvan de kosten?
4. Tijdens de presentatie van Campus Zeeland aan de gemeenteraad van Vlissingen, op maandag 10 april jl. is door gedeputeerde Van der Maas bij herhaling gesteld dat de Kenniswerf/Dok 41 te Vlissingen één van de belangrijke bouwstenen is van Campus Zeeland. Het provinciebestuur beschouwt de Kenniswerf/Dok 41 in Vlissingen als 'dé kennis en innovatie hotspot van Zeeland'. Hoe ziet uw College binnen Campus Zeeland de relatie tussen de Kenniswerf/Dok 41 in Vlissingen en het na te streven 'joint research lab' in Middelburg?
4. Kenniswerf/DOK41 in Vlissingen brengt kennisinstellingen, onderzoekers en innovatieve bedrijven samen. Het doel: door samenwerking en kennisuitwisseling zorgen voor meer hoogwaardige werkgelegenheid in Zeeland. Als campus en broedplaats is de Kenniswerf aanjager en katalysator van innovaties. Ze biedt starters fysieke ruimte voor hun activiteiten en ondersteunt hen bij hun ontwikkeling, organiseert kennisuitwisseling en samenwerking (zowel binnen als buiten de campus) en betreft bedrijven uit de omgeving. Verder ondersteunt Kenniswerf/DOK41 werkgevers met het vinden van gekwalificeerd personeel en gaat zij actief op zoek naar bedrijven die waardevol zijn voor andere bedrijven en zich op de kenniswerf willen vestigen. Het werk van Kenniswerf | DOK41, als onderdeel van het ecosysteem

rond innovatie en ondernemersondersteuning, is belangrijk voor startende en innovatieve MKB ondernemers om te kunnen groeien en innoveren. De Kenniswerf vormt hiermee een belangrijke basisvoorziening voor een goede kennis- en innovatie- infrastructuur. Op die manier draagt de Kenniswerf bij aan de doelstelling van Campus Zeeland om de concurrentiekracht van de Zeeuwse economie te versterken.

5. Uit uw evaluatie van het provinciaal Fonds Impuls Bedrijventerrein blijkt dat het ontbreken van een actueel regionaal bedrijventerreinprogramma op Walcheren een beletsel is voor het toekennen van subsidie uit dit fonds voor de revitalisatie en herprofilering van het bedrijventerrein Kenniswerf/ Edisongebied in Vlissingen. Een aanvraag van de gemeente Vlissingen ad € 366.700,- is om die reden afgewezen. In antwoord op een brief van de gemeente Veere schrijft u dat deze aanvraag ook in een volgende ronde niet gehonoreerd zal worden, zo lang een regionaal bedrijventerreinprogramma ontbreekt. Bent u met de SP van mening dat een uitzondering op deze regel op z'n plaats is, gezien het belang van de Kenniswerf als bouwsteen voor Campus Zeeland?
5. Nee. Een actueel en door de provincie bekrachtigd regionaal bedrijventerreinprogramma is essentieel voor verbetering van de bedrijventerreinen in Zeeland. Uit de eerste en tweede subsidieronde blijkt dat de voorwaarde om zo'n programma te hebben een impuls geeft aan de regionale afstemming. Wij zijn er van overtuigd dat het maken van uitzonderingen op deze regel de afstemming zou hebben afgeremd. Daarnaast is er ook een praktisch bezwaar, omdat wij zonder een geaccordeerd bedrijventerreinprogramma niet kunnen beoordelen of en in welke mate een subsidieaanvraag voor herstructurering bijdraagt aan verbetering van het totale aanbod aan bedrijfslocaties in de regio.
6. De totstandkoming van een regionaal bedrijfsterreinprogramma op Walcheren stukt met name vanwege het Middelburgse streven naar ontwikkeling van bedrijventerrein de Trekdiijk, en de bedenkingen van Vlissingen daartegen. Middelburg houdt vast aan de Trekdiijk – hoewel dit plan ook binnen Middelburg niet onomstreden is, terwijl Vlissingen de uitvoering van dit plan beschouwt als concurrerend voor in Vlissingen reeds voorhanden zijnde vestigingsmogelijkheden op bedrijventerreinen. Opmerkelijk daarbij is de stelling van Middelburg (gebaseerd op een rapport van Ecorys) dat in Middelburg behoefte is aan vestigingsmogelijkheden voor logistieke bedrijven. Volgens Ecorys kiezen logistieke bedrijven voor Middelburg en trekt Vlissingen juist onderwijs, gezondheid en welzijnszorg aan. Tijdens de informatiebijeenkomst in Vlissingen is deze conclusie van Ecorys sterk betwist door vertegenwoordigers van Campus Zeeland. Door hen werd gesteld dat juist Vlissingen als havengebied de geëigende plek is voor de vestiging van logistieke bedrijven. Wat is in deze de opvatting van uw College?
6. Wij kunnen beide analyses onderschrijven. Voor logistieke bedrijven die een directe relatie hebben met vervoer per spoor en schip, zijn zeehaventerreinen de meest geëigende locatie. Er zijn echter ook veel bedrijven in transport en logistiek die niet haven-gebonden zijn. Deze zijn vooral gevestigd op reguliere bedrijventerreinen aan grote doorgaande wegen. Ecorys heeft een analyse gemaakt van de bestaande bedrijventerreinen op Walcheren en conclusies getrokken over de concentratie van bedrijfstypen op die terreinen. Wij delen de conclusie van Ecorys dat in Middelburg (Arnestein) veel logistieke bedrijven zijn gevestigd en in Vlissingen veel bedrijven in onderwijs, gezondheidszorg en welzijnszorg.

7. Ziet u mogelijkheden te bemiddelen in deze kwestie, gezien ook het belang van samenwerking in het kader van Campus Zeeland, de omstandigheid dat deze kwestie een provinciale subsidie voor de ontwikkeling van de kenniswerf/Dok 41 in de weg staat, en het belang dat ook aan Vlissingen (ondanks het ontbreken van financiële middelen in die gemeente) een basis wordt verschaft voor samenwerking en investeringen in Campus Zeeland?
7. Wij ondersteunen alle regio's bij het opstellen van het regionaal bedrijventerreinprogramma op ambtelijk en bestuurlijk niveau. Als er knelpunten zijn, worden die besproken en aangepakt. Wij zien op dit moment geen enkel obstakel in de gemeentelijke samenwerking dat de ontwikkeling van de Kenniswerf / Dok41 in de weg staat.
8. Hoewel het zwaartepunt van Campus Zeeland in het 'stedelijk netwerk' Middelburg/Vlissingen ligt, ziet Campus Zeeland voor 'heel Zeeland' een functie als 'living lab'. Behalve specifiek water-gerelateerde sectoren zijn bijvoorbeeld ook toerisme en zorg niet gebonden aan een specifiek deel van Zeeland, maar van belang voor de gehele provincie. In voornoemde presentatie te Vlissingen is het voornemen geuit om opleidingen te spreiden over de provincie. Daarbij werd met name Yerseke genoemd. In dat verband werd echter niet gesproken over regio's als Zeeuws-Vlaanderen, Schouwen-Duiveland of Tholen, terwijl het als essentieel wordt beschouwd dat ook alle Zeeuwse gemeenten het belang van Campus Zeeland inzien en onderschrijven. Wordt vanuit GS ook aangedrongen om die regio's bij de plannen te betrekken? Zo ja, hoe wil GS daar dan gestalte aan geven?
8. De drie prioriteiten van Campus Zeeland zijn:
1. Realisatie van een Bèta College (met als eerste mijlpaal een JRC);
 2. Versterken van (economische) netwerken in Zeeland via de Kennis en Innovatienetwerken);
 3. In stand houden en versterken van de hele onderwijs- en onderzoekskolom in Zeeland.
- De uitwerking van de drie prioriteiten verspreidt zich over heel Zeeland. De kern van het Bèta College ligt weliswaar in het stadsgewest Middelburg/Vlissingen maar het netwerk heeft ook takken naar bijvoorbeeld Yerseke (NIOZ en WMR) en Terneuzen (Maintenance Valuepark). De Kennis- en innovatienetwerken zullen georganiseerd worden in het 'natuurlijke hart' van de betreffende sector. Zo zal de hub van een 'Agro- en Food Kennis- en Innovatienetwerk' waarschijnlijk op de Bevelanden liggen - met uitwaaiering naar Zeeuws-Vlaanderen, Walcheren en Schouwen. Het instandhouden van de onderwijs- en onderzoeksinfrastructuur vraagt aandacht en maatwerk over de gehele provincie.
- Om bedrijven, overheden en kennisinstellingen uit heel Zeeland te betrekken bij- en te verbinden aan Campus Zeeland, komen er in juni op Schouwen/Tholen, De Bevelanden en Zeeuws Vlaanderen bijeenkomsten waar we ondernemers en overheden willen stimuleren om aan te haken.

9. Binnen het 'stedelijk netwerk' Middelburg/Vlissingen, maar zeker ook daarbuiten is goed en vooral aansluitend Openbaar Vervoer essentieel voor het slagen van Campus Zeeland, niet alleen voor Zeeuwse studenten, maar ook voor die buiten de Provincie. Hoe denkt uw college het Openbaar Vervoer te versterken en eventueel aan te vullen, bijvoorbeeld met een nachtbus in dat stedelijk netwerk of alternatieven in de Zeeuwse regio's.
9. Connexion moet volgens de afgegeven bus-concessie bereikbaarheidsdoelen voor scholen nastreven, inspelen op toekomstige ontwikkelingen en het aanbod aan busvervoer afstemmen op de vervoervraag. Ze legt daarover verantwoording af in de jaarlijks op te stellen vervoerplannen. Op korte termijn zien wij geen aanleiding om voor Campus Zeeland het openbaar vervoer te versterken.

MIDDELBURG, 30 mei 2017

Namens de fractie van SP,

R.A. Viergever

Gedeputeerde Staten,

Drs. J.M.M. Polman
A.W. Smit